గోర చిలుక

ప్రాశిపెద్ది
వెంకటసుబ్బయ్య

"కృష్ణవేణీ! కృష్ణవేణీ!"

వీణ ఆపి, ఆ పద్మాలతివాసీమీద మెల్లగా దానినివాల్చి- వాత్సల్యం తొలకాడే నవ్వుమొగం పైకెత్తి మిలమిలా మెరసే కన్నులతో మీదికి చూచింది.

"కృష్ణవేణీ! కృష్ణవేణీ! కజ్జలందియలు ఘల్లురనంగా, కలికీ రాగదవే!"

"ఏలే! ఎంతమధురంగా ఉంది ఆపిలుపు- అక్కపిలుస్తే ఇలాగుంటుందేమో ఆ ఆవరణ తులకించడంలో- అమ్మ! ఆమెపిలుపుకూడా ఇంతతీయగా ఉంటదేమో?" నిటారుగా నిలచింది కృష్ణవేణిముందుకు లేచి "ఏమిటి కావాలి? కలకండ ఫలకపాలు! గోరసు గోధుమపిండి."

"అక్కయ్యక్కయ్యా."

చెవులుమూసికొంది కృష్ణవేణి. కాస్తతీక్షంగా తలఅట్లుత్రిప్పిచూచింది. "ఎంతటివ్యత్యాసం!" చల్లని గాలితాకున అలలవలె కూలుతీర్చే ఆమెహృదయకాసారంలో మట్టిబెడ్డ విసిరినట్టు పడ్డా దాదిలుకపలుకు- ఆకలత తేరడానికో అన్నట్టు కాస్తక్రిందుచూస్తూ నిలబడిపోయింది సోగగా మేను మెలికవంచి కృష్ణవేణి. కృష్ణవేణికి పదిహేను లేక పదహారేళ్ళవయసుంటుంది. ఎఱ్ఱగోరంచు తెల్లమజిలీనుచీర, తెలి పట్టురవిక, చామనచాయమొగము. నల్లని తలకట్టు, ఆమెవాల్జూపులలో ఏవో ఊహలు తిరుగుతున్నాయి. జవరాలలాగు. శబ్దరహిత పంచలనం మాత్రం ఆమె పెదవులలో తోస్తూంది.

తిరుగా 'కృష్ణవేణీ' అన్నశబ్దం ఆపంజరద్వారం వెలువడి ఆమెచెవులలో పడింది.

పులకించినట్టు ఘుమా రెక్కలోకి, అరచేతులతో వడ పెదలంట నవ్వుకొని గాఢంగా కట్టుకొంది కృష్ణవేణి - ఉదయరాగం చిదిమి పిక కట్టున్న రేక తీరెండ కడిసుకట్టే కిటికీ అవలకు చూచింది. ఈవల నుండి చూస్తే ఆవలదగుల్కొన్న గండుమీల కనగా తోస్తాయామెకన్నులు - వెతుకులాడే మాపులయితే నేం వెక్కపడే రెప్పల కదలిక లయితే నేం.

ఆమెకేదో కావాలి - ఏదోపెద్దుబాటు ఏదో చక్కబాటు - గిఱ్ఱున తలత్రిప్పికొని, చిత్తశోభ రొంగని చిన్నపిల్లలాగు, పాగిలితను కొంగు, నిద్రిస్తున్నవి. చూచింది,

"ఈవీణతో కూడ నేను ఈచిలుక హృదయంలో... ఇంతటి మనోహరాకృతిగల యీచిలుక వలె! పాడి చివురించిన పట్టు మేను- అన్నివన్నెల కంఠహారము! ఆరెఱ్ఱరి దొండపండు ముక్కు — ముద్దులాడవలెనా —— అదిమెసవిన కలకంఠ మాధుర్యలు చిలకల చిమ్ముతున్నదేమో! అనుభాగ్యము"

"అక్కయ్యక్కయ్య"

త్రుళ్ళిపడ్డది కృష్ణవేణి.

"కృష్ణవేణీ! కృష్ణవేణీ! ఇవురుపాదములు ఎఱ్ఱవారినవా? ఏలా ఆలస్యం?"

గోరపాడింది.

పట్టరానివాత్సల్యం కృష్ణవేణిలో రేగింది.

ఆఁ! అలాగే? నేనూరుకోను ఎందుకూరుకుంటాను.

"అక్క్-హక్క్-యాక్క్"

"ఉండు చిలుకా! నీవు మాట్లాడకు నే నిప్పుడు యోగీశ్వరుల దృష్టి సలపరించుకుంటున్నాను. నాచెవుల నిక నేశబ్దమూ పట్టదు. ఉహూఁ! ఓంకారమాగోర మధురగీతమే! ఆఁ! వస్తున్నా! వస్తున్నా! ధీమంతుల చేతులయితేనేం దిద్దుబాట్లుండవా? లోపం లోపంగా ఒప్పుకోవాలి సామర్థ్యాన్ని సునపరించి సంస్కరణా న్నంగీకరించాలి"

వీణ నాటుకొని ఒక్కచేతో అనసుకేసింది అటు పోయి గోడనుమేకున వ్రేలాడుతూన్న తీగాలకత్తి తీసింది. చిన్నివ్రేలికొనలతో చిలుతాళమొకటి నత్తి నుండి వేరుచేసింది. ఆయోర వార్నిష్ కలసతో నోరు మూతపెట్టుకొని నిలిచింది బీరువా - అరల బీరువా... బీరువా తలుపు తెరచింది. కృష్ణవేణి .... నిజమే వెతగితే దాని హృదయంకూడా రాగసంకీర్ణమే కావచ్చు. గాజుపెట్టె చిన్నది పైకి తీసింది. నాలు గయిదు గాజుగిన్నెలు చిన్నవి. ఆనేల పెట్టింది. ఒక పాదినుండి ఏవి రెండు మూడు కుంచెలు తీసింది. ఆమెలో చురుకుదనం హెచ్చుతూంది. ఆ రంగులు చిప్పలలో కలిపినది. కుంచె నొకటి రెండు సరిచూచి నది, సరిచేసినది. తెల్లనిగాజు పలకమీద వన్నెలు గీచి మచ్చుచూచినది. మెచ్చుకొన్నది.

నాడు నూత్నసృష్టి చేసిన విశ్వామిత్రుణ్ణడగాలి "స్వామీ! ఆనాటి నీహృదయావస్థ కాస్తవర్ణించి చెప్పవూ" అని

కృష్ణవేణి వర్ణాలు కలపడంచూస్తే ఆమెకూడా వర్ణిస్తుందేమో తనహృదయావస్థ!

అట్లామె నూగనోటితో రాగదృష్టులతో, త్యాగదీక్షతో చేసినరచన ఆమెహృదయావస్థను సప్త వర్ణాలలో చాటిచెప్పదా ?

ముంజెలగోర, మున్నేర్పుకుంచె, ముంగలకలిసినపలువన్నెలు. వివిధరాగా లాలపించి పాడే ఆమె ఊహాతంత్రి - రచించింది రూపాలు తప్పకుండా అన్నిరంగులూ అన్నిచోట్లా అందంగా పూసి గోరకు చిలుకవన్నెలు. ఆగోరమెడలో కంఠహారమున నాయుకమణి చిత్రిస్తూంది. అయినది; నిట్టూర్చి సుఖించడానికాయత్తపడింది కృష్ణవేణి.

"కృష్ణవేణీ! కృష్ణవేణీ!" అంది ఆగోర ఒయ్యారంగా మెడ ఓరకువంచి - అనడమేమిటి? పాడింది. పాడడమేమిటి? అపూర్వరాగం ప్రస్తరించింది. చీరా రవికె కట్టుకున్న సింగారవతివవ్వితే ఎంతో శోభ అంటాడు పండితుడుకూడా భయం లేకుండా. ప్రకృతిలో కళ ఉబికితే ప్రకృతి కళకు లొంగిపోతుంది తల్లిబిడ్డకువలె అది యొక అపూర్వమైనఒప్పుదల.

"కృష్ణవేణీ! కృష్ణవేణీ!"

"ఓయ్! ఓయ్!" ఔను! ఔను! ముంజేతిగోరను మురిపెంగా చూచింది కృష్ణవేణి - విశాలంగా విప్పిన ఆకన్నులనీటి చెమ్మలో ఆచింతగోర ప్రతిఫలిస్తూంది.

"అమ్మా! నాన్నగారూ! రండి! రండి! మంచి చిత్రం! రండి ఎలాచిత్రించేనో చూడండి! రండి. ఇదేతరుణం! రండమ్మా రండి."

పిలుపు పూర్తి అయిందోలేదో పుస్తకంలో చూపుడువ్రేలు చొనిపి, పుస్తకము ఆచేయినె కనుపెట్టికొని రెండవచేత కళ్ళజోడు ముకుదూలంమీద సర్దుకుంటూ, మందహాసమొలికిస్తూ ముచ్చటగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు నీలకంఠం. ఏబదిదాటి ఉంటుంది అతనివయసు - అజానుబాహువు, ఆనందమయమయినమొగం. అతడు శ్రీమంతుడని ముఖంచూడగానే చెప్పకోవచ్చును వానిముఖకళలో అధికారంలో కలసిన సుకుమారలక్షణం పచారుచేస్తూ ఉంటుంది.

వాత్సల్యంతో చూచేది కూతురువైపు. ఆశ్చర్యంనటించేది తనచేరువను పొట్టిగా నిలచినభారతివైపు. భారతికి ఉంటాయి, నలభైకి ఒకటోరెండో అవలే. ఒంటినిండా నగలూ, ఒయ్యారం అతిశయం. సున్నితం సుకుమారం-ఆడుదానికితోడు ఐశ్వర్యలక్షణం.

భారతి అన్నీ మరచి బాబాకరంగా చూచింది కూతురు కృష్ణవేణి సెగాదిగా!"

"కిట్టూ! అదేమిటే! నీ ముంజేతిమీద ముద్దులొలుకుతూన్న బొమ్మ?"

"ఇది బొమ్మకాదమ్మ - దీనికి ప్రాణముంది. మాటాడుతుంది. పాడుతుంది ఏలాగుందమ్మ యిది" మంచిబాగుందికదూ నాన్నగారూ ఈపక్షి.

ఆ పక్కినిచూచి పక పక. నవ్వింది - దిగ్గనలేచి పంజరంలో దానిని పెట్టింది. తలుపుమూసి తలపంకిస్తూ దానిని చూచింది. తన్నే చూస్తూన్న తండ్రివంక చూచింది. "కళ ప్రకృతిలో ఇమిడినప్పుడే కన్నులపండువు చేస్తుంది నాన్నగారూ! బలే-బలే! ఎంత బాగుందో ఇప్పుడా పంజరం...పాడు! మాటాడు... అచ్చా! అదీ కళారచన - జీవంలేని కాగితం మీద చీపరపాపరరంగులద్ది చిత్రమంటారా నాన్నగారూ! వన్నెలూచిన్నెలూ ప్రకృతినుండి యెరవు తెచ్చుకొని కళాప్రజ్ఞగలవాడేంచేస్తున్నాడు? తన బుద్ధిచైతన్యాన్ని కళకు జీవంగా ఎరవిస్తున్నాడు. ఆ కృత్రిమం మనం పోల్చికూడా చిత్తరు మందహాసానికి సత్కరిస్తాం! ఇదో! ఇదీ నిజమయిన కళ" "హా-హా-హ్హా" అట్టహాసం చేసింది. కిలకిలా నవ్వింది. పంజరం చేరువగా నిలచి ఆ పక్షిని చూచింది. కాస్తదూరంగాపోయి చూపులు గాజుచేసి ఆ పక్షిని చూచింది-వెనకు తిరిగి తండ్రితో సరిగా నిలచి ఓరగా చూచింది- ఆ పంజరంలో పక్షిని. "ఏమండీ నాన్నగారూ వన్నెలతోపాటు జీవంకూడా ప్రకృతినుండి ఎరికొని కళారచనచేస్తే - బలే! చూడండి నాన్నగారూ, ఆ పంజరమెంత శోభాయమానంగా ఉందో! ఉత్తమకళారచన పన్నిహితకళారచనలకు వన్నెతేదూ? మంచి పటానికి కట్టినచట్టుకూడా ఎంతో అందంగా ఉంటుంది కాదూ ఏమండీ నాన్నగారూ! మాటాడరేం-అనండి. ఇదే సహజకళ అనండి. ఇక్కడే ప్రకృతీ కళా విద్యమందుకున్నాయనండి. అనండి నాన్నగారూ!

"ఔనమ్మ! చాలా బాగుంది. గోరపిట్టను చిలుకగా మార్చేశావు. ఆవన్నెలు చాలాసహజంగా పూసేవు కిట్టూ! కిట్టూ - నీలో ఏదో కళాప్రజ్ఞ దాగిఉంది."

అంతపాడవాటి తనువూ వింతగా కూతురు తలనిమిరి వంచి అమెతల వాత్సల్యంతో మూర్కొని - చెదరి ఆమెముంగురు లటూయిటూ సరిచేసి, మెరుస్తూన్న ఆ లేత చూపుల్లోకి, జ్ఞానసంపన్నములయిన తనముదు చూపులు పంతరించి సమపడి - "కిట్టూ కిటూ" అ గద్గదికలో ఆనందం పొదిపికొని ఆమె చెక్కిలిముద్దిక

"ఏమే భారతీ! మనకిట్టు చూచేవా? వింతరచ చేసింది. కళా ప్రకృతులకు గాఢమయిన అనురాగ కలకొల్పింది. చూడూ! ఆపంజరంలో"— (కూతు నైపు తిరిగి) "కిట్టూ దీనిపేరేమి?"

తండ్రివాత్సల్యాన్ని త్రాగేస్తూన్న కృష్ణవే తిరుగా కళాప్రపంచంలోకి ఒక్కమారు దూకింది.

"ఔను నాన్నగారూ! దీనికి నామకరణం చె య్యాల న్నమాటే మరచేను—(కొంచె మాలోచింది) దీనిని "గోరచిలుక" అని పిలుస్తేనో,"

నీలకంఠం—"బలే! బాగుంది కిట్టూ ఆపేరు చాలా అందంగా ఉంది. అనుకో తల్లీ; నీఆటే నాకూ మీఅమ్మకూ ఆనందం! అనుకో."

"ఆటకాదండీ నాన్నగారూ - ఇదే నిజమయి అమృత మంటాను"

"నేనూ అలాగే అంటానే; కిట్టూ."

కృష్ణ—"గోరచిలుక! గోరచిలుకా, బలే ఎవ్వరికీ లేని శ్రోత్రానందం కన్నులున్నందుకు సార్థకత."

"అక్క-య్యక్క-య్య"

నీ కింకెవరు దిక్క-య్య! చిలుకరాజుగారూ చెలో! చెలో! అడవిరాజ్యం పట్టాభిషేకం ఆవలి కళలో నీవుకూడా వెళ్ళి కలసిపో! దిద్ది తీర్చ లేని కళాలోపం ఉంది నీలో - చెలో! చెలో!"

పంజరం తలుపుతీసి బైటకు విడిచేసింది కృష్ణ వేణి చిలుకను.

నవ్వుకుంటూ వెళలిపోయారు నీలకంఠం దం తులు. ఆమె ఏమిచేసినా వారికానందమే- ఒక్కగా ఒక్కతే కూతురు, ఒల్లమాలిన భాగ్యమూను.

ఆఁటూ, తోటలోకి నిదానించి చూడు! మన 'జహంగీరు' మామిడంటుచేరువను......

"ఊఁ! చూడాలి అందరూ చూడాలి- చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాల కంపుతా- అబ్బ- నేను దీనిని విడువను. గోరచిలుకా పాడు! ఒయ్యారంగా చూడు."

కిటికీ అవతలకు చూచింది. తాను ఎగరవిడచిన చిలుకేమో అలా హంసలాగు నడుస్తూంది అచ్చరలాగు మెరుస్తూంది. దడదడా కిటికీదగ్గరకు వెళ్ళి వంగి తొంగి చూచింది. పొరుగువారి సుందరి "సుందరి కీదృశ్యం చూపాలి" పరుగుపరుగున వెళ్ళి ఇంటితలుపు తెరచి కొని "సుందరీ! సుందరీ!" అని పిలిచింది కృష్ణవేణి.

కృష్ణవేణి వయసుదే సుందరి. కృష్ణవేణికి పరిచితురాలూ, ఆటకత్తెకూడా. సుందరిని చూచినప్పుడల్లా ఆమెకు హృదయం వింతగా కదులుతుంది. అది అనురాగమో, జాలో, వాత్సల్యమో - ఏమో ఇంతదనుక ఆమెకూ బోధపడలేదు. "సుందరీ! రా! రా! వెనుదిరిగి వెళిపోకు రా! రా!"

పాపం మాసినచీరారవికే కుప్పలేగిన తలకట్టూ ఇత్తడిపట్టెల చేతులూ, ఎంతో జంకుతూ వచ్చి నిలచింది సుందరి కృష్ణవేణి ఉచితసామీప్యంలో.

"సుందరీ, నీకో సుందరదృశ్యం చూపెడతాను- రా! చూస్తావా? నీవు- నీవుకాదు ఈలోకమే చొరుగని ఒకానొకరచన, కళాప్రజ్ఞ ఒకానొక సౌందర్య సన్నివేశం-ఒకమధురదృశ్యం...అదేమిటో సుందరీ! నీవేనా! ఆఁ...నిలు...నిలు...చెప్తానుండు. ఇలారా! ...ఆఁ! అటుకాదు అటుతరువాత వెళుదువుగాని...రా! నిలబడి పోకు-నాకు కళావేశం వచ్చింది. రా...నూత్నరచన - అపూర్వసౌభాగ్య సన్నివేశం. రా! రావమ్మా సుందరీ! సుందరీ."

పంజరంలో గోరచిలుక పలుకుతూంది. దాని నూత్న కంఠాభరణం మెరుస్తూంది నవరత్న పచ్చోళన శోభతో, కళానుభవానికయినా నడుమనడుమ కాస్తవిరామముండాలిగా - కాని కళాప్రజ్ఞులుమాత్రం ఆవేశం కలిగినప్పుడు తట్టుకొని, తాళి, తచ్చాడరు. శరవేగంతో ఆప్రజ్ఞను ఏదోరకంగా వెలువరించేదాకా నిలువరు. పాకంపెట్టి వెలువరించి - తమ రచన నితరు లెట్లనుభవిస్తారో. అని కాతోలం జాలిగా నిట్టూరుస్తారు.

ఆహా! అలాటిదేమీ అక్కర లేదు కృష్ణవేణికి. అంతవరకూ మూసికొన్న తన ముస్తాబు గది తలుపు తెరచింది కృష్ణవేణి. గోరచిలుకమాట మరచేపోయింది. గొంతెత్తి "నాన్నగారూ! అమ్మా!" అనిపిలిచింది. సిగ్గుతో భుజాలంట మొగముదించికొన్న సుందరి భుజాలు పట్టుకొని తనవైపుకు ఆమెను త్రిప్పుకొంది. "ఏమి సుందరీ! కోపమా! .." "నాన్నగారూ! అమ్మా! చూడండి. చెప్పుకోండి. ఈమె ఎవరు సుందరి కాదుసుమండీ! సౌదర్యం. ఏం. అమ్మా! ఎలాగుంది ఈ నాశిల్ప సౌదర్యం."

"చాలా బాగుంది, సినీమానటి లాగుంది."

"ఆముస్తా బామెకు తగివుంది కాదమ్మా."

"చాలా తగివుంది"

"ఈ ఆభరణాలుకూ ఈ చీరకూ ఈ రవికకూ- అమ్మా! ఆ పాదములలో లత్తుక ఎలా గ్గుపడి తొంగి చూస్తుందో. ఈ చెక్కులు చూడమ్మా ఆ లేతగులాబి తపుస...(వేలితో సుందరి చెక్కిలిమీద చిటికేసింది. కృష్ణవేణి) అబ్బ ఏమి శరీర సౌకుమార్యం! అలంకారం వద్దమ్మా- ఏమి నాన్నగారూ సుందరీ సౌందర్య రచనమెలాఉంది?-" దూరంగా తండ్రిచేరువకు పోయి నిలచింది. కృష్ణవేణి సుందరినిచూచింది. చప్పున వచ్చి ఆమెఫాలాన జారిన అలకలొకటి వ్రేలాకాల సవరించి "సుందరీ! కాదు సౌందర్యం-చూసుకో! అద్దంలో నీవు! నీకు కద్దమే శోభకల్పిస్తుందో అద్దానికి నీవే అందమిస్తావో! తే! తలయెత్తి ధారాళంగా చూసుకో, నీవే... ఏమి- ఎలాఉన్నది." "అమ్మా! నాన్నా! ఏమి మాటాడరేమి ఎలాగుందిసౌందర్యం - సుందరి! చెప్పుకోలేరు..." "చెప్పనా గోరచిలుక-అందే నే పెట్టినది పేరు."

"బాగుందమ్మా!" అన్నది భారతి.

"ఆడుకోండమ్మా నీవూ సుందరీ కలసి హాయిగా" అంటూ వెడలిపోయాడు నీలకంఠం.

గోరచిలుకే! కళారచన! ఔను చిత్రిని పాటించిన కళారచనయే-సుందరి - పాపం ఏదో నేరం చేసినట్టు ముడుచుకునిపోతూంది. జీవచైతన్యం ఆడు దానిలో- ఊర్పుల రాకపోకలు కాదు. ఊహ. అవయవ సంచలనం కాదు. అందును యౌవనవతిలో, శ్రీబాయ పుపడతిలో." తన్నుతాను నిజవుగా తలచింది. పరీక్షించుకుంది కృష్ణవేణి యౌవనం - నాశిల్ప యౌవనం నవ యౌవనం సజీవముంటే శృంగా...... జంకిపోయింది ఊహ. తొట్రుపడ్డది తలపు. "సుందరీ! బాగున్నదా నారచన?" అని కిలకిలానవ్వింది కృష్ణవేణి గోరచిలుక! గోరచిలుక ఊహ.

కళోద్రిక్తమయిన ఆమెమనసు అలా గలాసర్దుకొంటూంది, మధ్యందిన మతిక్రమిస్తూంది.

* * * *

ఒకరోజా తెంపిది కృష్ణవేణి మునివ్రేళ్లంది ముక్కంట పైకెత్తింది. అటుచూచింది ఇటుచూచింది. చేరువనున్న Prince of Wales మొక్క చూచింది. దానికొమ్మలలో పడేకిం దారోజా. సహజ సృహోంగణాన సంతుష్టిపడి మూర్చునట్టాకొమ్మ తలను మూర్చుండారోజా. అట్టేమాని జల్లుమన్న గుండెలో సంచలించింది కృష్ణవేణి. అదేదో తొట్రుపాటుతో అటూయిటూ చూచింది - నేలచూచింది, నింగిచూచింది, తోటంతా కలయచూచింది. ఏవో మార్పులు చేయాలి పూలకూ ఆకులకూ ఏకో అపూర్వసంబంధం కల్పించాలి, ఆకే గొమ్మ పొడుపుగా ఏదో విలాసముండాలి ఈ లేదీవతీరుపులో

ఎంతబాగున్నారో అమ్మా.

ఏదో మారుపుండాలి. ఏమిటికావాలో ఆమెకూ అంద కుండా ఉంది.

ఆచలువరాతి చప్పరం మీద ఒక్కరితా కూర్చుంది కృష్ణవేణి. ఆకాశాన ఆబొల్లేమిటి? ఆతెలి మబ్బు తునుకలేమిటి? ఆవికారపు నీలిమబ్బు పులుముడు. వాకే శక్తిఉంటే చేరువ మ్రాసన కోకిల "కుహూకు హూ" నికూసింది. "ఔను - ఆకసమంతా ఇంద్ర ధనువై కోకిల పంచవర్ణాల చిలుకలై, - చేరువను భావులచాయలు విసరుతూ, ముసలితే - కసరుతూ కొసరితే - కూస్తూచూస్తే-బళ!"

ఉద్రేకించిం దామెహృదయం: పూపపాయపు మొగ్గ పులకించిందని. ఊహాపరీమళాలు వెదచల్లుతూంది. ఆమె అరుగుమీద కూర్చున్నా అక్కడ లేదు. ఆంత రంగాన రాగప్రసారాలలో తూగుటుయ్యెల లూగుతూంది. కృష్ణవేణి, గారాలపట్టి, కమ్మని హృదయం గలది - గంభీర మయిన మధుర స్వభావ, మంజుభాషిణి.

ఒక గిద్దదిక పవరింపు - వీణకు శ్రుతిగదించి మ్రోగించినట్టు! త్రుళ్ళిపడ్డది కృష్ణవేణి. ధ్వని దిక్కునకు చూడ్కులు సారించింది. ఇంద్రధనువులో నిమిడి, తిరిగిన, ఆమెచూడ్కు లొక్కమారుగా తబ్బిబ్బయి తడబడి తొట్రుపడి కలగలుపయి ఆధావళ్యంలో గ్రుచ్చుకొనిపోయినాయి. ధావళ్యం! పాలవన్నె మిలమిలా మెరసిపడుతూండా ముఖం. నూనూగుమీసా కట్టు నీలపు టుంగరాలతలకట్టు- ఇంద్రధనువులో లేని నైల్యం వలువు నిగనిగలతో ఆవిశాలనేత్రాలు ఏకాతిన్యం ఎరుగనివల్లని పూరేకు పెదవులు, పాలమీది మీగడవన్నె చిరునవ్వు, విశాలములయిన వెన్నెలకన్నులు, చీకటి కనుబొమలు, తీర్చిన అందం, కూర్చిన ముస్తాబు, పేర్చిన సౌందర్య సోపానపరంపర!

ఆశ్చర్యం, ఆనందం, అదేదో కళవళపాటు, దగ్గర కేచింది. చూపులు మరలింపకుండా ఆక్రొత్తగా వచ్చిన యువకుని ముఖమే చూస్తూ నిలిచింది కృష్ణవేణి.

(యువకుడు మర్యాదగ తలవోరచేసి) "నా కన్నుల కబ్బిన యీ పెన్నిధి నీలకంఠంగారి కుద్దుకూతురు కృష్ణవేణియేనా?" అని అతిమృదువుగా ఆమె నుద్దేశించే ప్రశ్నించేడు. ఆప్రశ్న సంగీతంలాగ వినబడింది. "ఆఁ! సృష్టి యింతసంపూర్ణత, ఇంతనిండుదనం, ఇంతతగిన రచన చేయగలవా?" అనుకొని కొంచె మాలసించి "ఔనం"ది (అతని ముఖమే చూస్తూ.)

"మోహనుడన్న" పేరు మీ తలిదండ్రులవల్ల వినే ఉంటావు. కొలది దినములక్రిందట నా ఛాయాపటం కూడా చూచేఉంటావు. ఆ రెండునూకలసి సజీవంగా ఇప్పుడు నీకట్టెదుట నిలచినవి ఈ వ్యక్తిలో. మీ తలిదండ్రులు నిన్ను నాకిచ్చి వివాహముచేయ నంగీకరించి నీ అభిమతము తెలిసికొనిరమ్మని నన్నీ తోటలోనికి పంపేరు.

"బలే! బలే!" అంది పైకే – వాని సౌందర్యం చూచి మెప్పు ఆమె పట్టలేకపోయింది.

" దయచేసి ఈచలువరాతి చప్పరంమీదకూర్చోండి, ఈ సపోటాపండ్లు తినండి. ఈ నిర్మలజలం త్రాగి కాస్త స్వస్థత పడండి."

అరుగు అర్వలికొస నానందంగా కూర్చుంటూ మోహనుడు మోహమధికే త్రికంటి చూపుతో ఆమెను కూడ నరుగుమీద కూర్చుండ సన్నచేసేడు. ఇరువురూ అరుగుమీద కూర్చున్నారు. ఆమె చేసిన సపర్య లందు కొన్నట్టు నటిస్తున్నాడు మోహనుడు. ఆపండొలిచీ ఈ నీరుపెదవులనంటే.

ఎక్కడుంది కృష్ణవేణి? - ఏమాలోచిస్తూంది. నానికేం;ఏంచేస్తూంది-జవాబు చెబుతూంది? "ఏమిటిది? నేనేం చెయ్యడం? నాకాలోచన స్తంభీభూత మయిపోయింది. ఈసౌందర్యంమాచి నాజడలు మ్రాన్పడిపోయింది. ఆముఖకాంతిలో నాచైతన్యతేజోలేశం అసద్దై కరగిపోయింది." భారంగా తలవంచికొంది ప్రక్కగా చప్పరపువీపునకు చేరబడి కృష్ణవేణి. తలవంచి కన్నులు మెల్లగా విప్పింది. ఆఅరుగుమెరుగులో తన ముఖచ్ఛాయ చూచుకొంది. ఆమె ముఖాన ఏదో నీడలాగు ప్రాకుతూంది. ఆమె నిట్టూర్చింది. నిటారుగా నిలచింది. దిటవుగా కొద్ది ప్రహరీగోడచేరువకు వెళ్లింది. చెట్లచాటున మాయమయింది. ఆమెవాల్జడా అడుగుల ఒయ్యారం శరీరసౌష్ఠవసౌభాగ్యం జడుపుదీరి వెనుక

పాటున చూచేకు మోహనుడు - ఇంతదనక సిగ్గుచేత ఆమె ముఖావలోకనం అంతధీమాగా చేయలేక పోయాడు.

బహుళపాడ్యమి! వెన్నెలవెలుగుపూత సంజకావిరి తుడిచి చల్లగా ప్రాకింది తోటచెట్లమీదికి.

ఇంటి వసారాలో నీలకంఠం భారతీ ఒండొరుల భుజాలు రాసికొంటూ పచారు చేస్తున్నారు. ఉండి ఉండి తోటవేపు చూస్తూ ఏవో వ్యవహారాల మాటాడుతూ నడుమనడుమ నిలిచి ఆలకిస్తూ.

భారతి:—"ఔను! ఇంతసేపాలించుట చూస్తే వారికి నోళ్ళన్న ప్రేమానుబంధం ఏర్పడినట్టేతోస్తూంది."

కిచకిచనవ్వు మిలమిలనడకా, తడిబడి యూర్పుతో దడదడలాడే గుండె నదిముకొంటూ.

"ఇద్దరూ తగినవారయి పుడు అన్యోన్యానుబంధానికి లోటేమిటమ్మా!"

సావిట్లోనుండి వినవచ్చిందా చడీ మాటలూను. నీలకంఠం గుండె దెబ్బతగిలినట్టు నిలబడి పోయాడు. భారతి ఉత్తరపాటుతో ద్వారంలోకి తొంగిచూచింది అత్యుత్సాహంగా ఆనందంగా నవ్వుమొగంతో తల్లికొరకు వెతుకులాడుతూంది కృష్ణవేణి. ఆశ్చర్యం అడచికొంటూ కిట్టూ అని పిలచింది మెల్లగా భారతి.

"ఏవమ్మా! ఆయిరువురికలయికా బంగారు పలిగారములపొత్తు-రా! చూపిస్తాను. అమ్మా అలాగుండాలి గాని సృష్టి అదియిదీ-సర్దుబాటుగా - రా అమ్మా వస్తా ఇలారా! నాతోటే-ఇదిగో ఈమెట్టెక్కు-చూడు నా చూపుడువ్రేలి త్రోవనే-అటూ, తోటలోకి నిదానించి చూడు!- మన 'జహంగీరు' మామిడిచెట్టు చేరువను అ అటూ-అలాగు' కిలకిలా పిట్టలచడీలాగు నవ్వింది. "ఎం బాగున్నారో అమ్మా!- చూడు-చూడు ఆదీ! ఏం ఏమంటావు. అందంలో అందం ఎలాలీనమై అంద దం అవుతూందో."

భారతి:—(చూచి చూచి తెల్లబోయి- పాడి ఆరిపోయిన కంఠం పెదవులూ తడుపుకొని) ఏమిట కిట్టూ. ఇది కలా? నిజమా? నా కళ్ళయెదుటి దృశ్య నిజమేనా?" "ఆఁ, నిజంకాదూ మరి?" అంది కృష్ణవేణి ఆనందంలో నవ్వులో కులుకులలో తొట్రుబడుతూన్న స్వనంతో!

"ఏమిటిది కిట్టూ?" అంది భారతి పరమాశ్చర్యంతో, పరం కినుకతో.

"గోరచిలుకమ్మా!" పకపకానవ్వుతూ-"నారచన" తియ్యగా కిచకిచానవ్వింది. అలేతరేయి గడగడలాడేటట్టు వెన్నెలమునుగులో.

భారతి:—"ఎవరామె? వాని సంగటిలో?"

కృష్ణవేణి:—"తగినఆమె" కిచకిచా కిలకిలా ప పకానవ్వి- పడబోయి తల్లి భుజం ఊతగా ఆదికొ "సుందరి! సుందరి!" అంది ఆమెచెవిలో.